

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO 2 CUARTOS PER TOT ESPANYA.

Y 10 centaus paper en l' isla de Cuba.

ADMINISTRACIÓ y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj. núm. 20, botiga
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre **ESPAÑA** 8 rals **Cuba y Puerto-Rico** 16 rals, **Estranger**, 18 rals.

AMISTATS POLÍTICAS.

—Ja ho tè entés D. Segismundo,
fins a taula contí ab mi.

—Igualment Sr. D. Práxedes...
(Veyà qui enganyarà à qui).

LAS ELECCIONS A FRANSA

Lo son, com creuen molts una derrota pèl partit republicà las eleccions de diputats que acaben de celebrar-se a Fransa; no son una derrota, sinó un avis, una llissò, una ensenyansa pràctica per totes las democràcias.

Ensenyansa eloqüent de un país als homes encarregats de dirigirlo, y que s' ofereix al mateix temps á la consideració de tots los pobles ahont alenta més ó menos l' esperit republicà.

Llissò que si es atesa, com no podrà més de serho, contribuirá á treure la República del terreno un tant perillós en que alguns l' havian collocada, que no serà en veritat aquesta la primera volta que 'ls republicans francesos salvan las institucions, alsantlas com qui diu *à pes de brassos*.

Qué ha succehit fins are? Una cosa molt natural. Sense enemichs temibles y serios que combatesssen la República, 'ls seus partidaris s' havian entregat á la trista taleya de dividir-se, de fraccionar-se, de combàtрес. Los grups de la majoria eran massa numerosos, las aspiracions de uns y altres massa difusas, los attachs qu' entre ells se dirigian, apassionats, injustificats y suïcidas.

L' haverse embolicat ab la qüestió del Tonkin, sigué una falta, ho regoneixém; pero com que tots la van cometre, no tenian dret los radicals de derrocar á n' en Ferry al primer descalabro de las tropas franceses en aquellas llunyanas comarcas.

La cayuda de 'n Ferry, 'l qual després de tot representava una política, doná lloch á la formació de un ministeri heterogéneo, obligat á viure al dia, y privat fins en lo mateix moment de la renovació de la Càmara, de dirigir un bon manifest al país, concretant las sèvases aspiracions, de manera que 'l partit republicà, sense una direcció única y faltat de una disciplina ferma y estreta, ha hagut de presentarse fraccionat davant de las forças monàrquiques unides en l' odi etern que senten per la causa republicana.

Tota aquella campanya de injustas reprimicions contra en Ferry, aquell afany de atribuir-li culpas que no li corresponen, aquella serie de discursos negatius de 'n Clemenceau, no han favorescut poch ni molt als radicals é intransigents que van empêndre's ho sinó en últim terme als monàrquichs y als imperialistes.

Hi ha en tot país y á Fransa també una gran massa de ciutadans que tot ho espera del ordre y dels procediments de govern: aquesta massa se preocupa més dels interessos que de las idees: accepta y apoya la República, quan la República li ofereix garantias d' estabilitat; s' aparta d' ella quan no funciona ab la regularitat deguda y la crêu en perill de desbordar-se..... Aquesta massa no serà mai radical; no serà mai intransigent; al revés, aixis que olori la preponderancia dels partits extremes, aixis que oviri las solucions de la flamada, s' entregará als monàrquichs, als imperialistas, al dimoni, si 'l dimoni tè prou maya per calmar los seus rezels.

Aquest fet real y positiu havian de tenirlo en compte los que alguns anys endarrera van derribar sense consideració á n' en Gambetta del ministeri, que son los mateixos que més tard han triturat á n' en Ferry, legitim heréu y successor de aquell ilustre patrici. Si no haguessen sigut tant imprevisors, no haurian pogut guanyar avuy casi la tercera part de la càmara, los monàrquichs y 'ls imperialistas qu' en la passada legislatura apenas representaven la sexta part dels vots.

Pero no es hora de recriminar sinó de prevenir. Y lo primer que s' ocorre en lo cas present es que aixis com la desunió y la imprudència dels republicans han donat als reaccionaris una forsa que per si sols no l' haurian obtenguda mai, aixis també en lo successiu la bona intel·ligència y la cordura restituïrán á la República la alterada salut y l' vigor á que li dona dret sa honrosa historia, los beneficis immensos que ha produït á la Fransa y hasta la mateixa posició de sos enemichs que no es gens envejable.

Perque si la desunió republicana ha sigut injustificada á tot serho, la dels reaccionaris no resisteix l' analisis, y aquella part del país que avuy los alenta, doblant lo número dels seus representants á la Càmara, s' apartaria d' ells plena d' horror, demà que 'ls monàrquichs ensenyesssen francament la lepra de las sèves divisions irremediables.

Pero pèl bè de la nació es precis que no arribi mai la ocasió de fer una prova tant dolorosa. Los republicans han de viure previnguts y han de fer medis de recobrar lo perdut costí 'l que costí.

En la sèva mateixa història trobarán exemples de abnegació y de cordura salvadoras. Durant la primera Assamblea—y això qu' era obertament monàrquica—van saber fundar la República, sense altre element que un gran sentit polític aliat ab las circumstancies y ab la forsa moral de l' idea.

Durant lo cop d' Estat de Mac-Mahon, van saberla salvar ab l' energia unida á un gran tacto y també á la forsa moral de l' opinió pública.

Llavors los fraccionaments no existian, las recriminacions personals no eixian á la llum, s' enfrenavan las ambicions, y l' amor á la República era un culte sagrat.

[Qué s' diria avuy, si 'ls que llavors van saber fer miracles, no sabessent fer are 'l petit sacrifici de sas incontinencias! *

En mitj de tot consola l' espectacle excels de un poble que sab manifestar lo que vol y lo que desitja per medi del sufragi universal.

Aquí, ahont no reina més que la corrupció y la menida, la falsedad y la trampa, assombra veure qu' en las últimas eleccions de Fransa han sigut derrotats quatre ministres. Això vol dir que allá no 's coneix la odiosa pressió oficial que aquí tot ho corromp y ho avassalla. Lo cos electoral pronuncia 'ls seus fallos inapelables y 'ls poders del Estat s' inclinan respectuosos.

Aquest es—digan lo que vulgan sos enemichs—aquest es l' arrel més fonda de la República. L' opinió podrá valerse del sufragi per avisar y prevenir als que s' extravian del camí recte; fins podrà—si volen—equivocar-se; pero en lo mateix sufragi trobarà mèdis de corregir sos errors y may atentará contra un sistema tant honròs, tant digne y tant apte per la gobernació dels pobles moderns.

Lo sufragi universal lealment practicat es la República, de manera que l' existència legal de la República està assegurada, porque, sent com son la negociació del sufragi universal tot los démès sistemes, no 's trobarà mai un poble tant ilòs y tant dement, que diga:

—Jo voto porque no 'm deixin votar may mès.

P. K.

LO MOVIMENT CONTÍNUO.

s en Moret; en Moret que en la casa de dispenses hont sol posar cada vegada que va á París, está fent tamborellas y contraccions sobre dugas cadiras, per no perdre la costüm de ferne sobre 'ls principis polítichs.

Son las onze: ha acabat d' esmorsar á las déu,—perque ell á fi de ser bèn excèntrich, á Fransa sempre menja á la espanyola, aixis com á Espanya menja á la francesa,—y després de fer la digestió ab los seus exercicis gimnàstichs, s' addressa, fa tres ó quatre posturas acadèmicas davant del mirall, s' empolva la cara y s' assenta al escriptori.

Proba nou ó déu plomas, cambia set ó vuit cops de cadira, adopta cinch ó sis posicions y per últim xiulant y acompañantse un vals ab los pèus, se posa á escriure.

Es una carta á un amich de Madrit y mica més o menos diu aixis:

«Adorable company: Las brisas de la tardor comensan á despendre dels arbres las grogas fullas. Ab aquest motiu, saturat d' ideas novas, y convensut de que 'ls perfums forman part integrant de la vida del home, de la dona y dels elefants, he determinat tornarme á fusionar ab en Sagasta, esperant donar aixis una prova més del meu talent musical y de la irreprovable simetria del meu bigoti. Demà passat me vindràn altra vegada entre 'ls seus carinyosos bras-sos, y, si no es molestarlos, agrahiria moltissim que al arribar á Madrit me dispensessin una entrada bastante triomfal, ab abundància de vivas, cotxes y carretons. No es que jo ho demani; pero si ho fan aixis, no deixarà de agrahils' ho son apassionat... etc., etc.» *

Acabada la carta, la clou, s' enllustra cuidadosament las botas y las galtas, y surt á passeig.

En poch rato recorra vint ó trenta carrers; entra en tres cafés y dugas iglesias; enrahona ab en Clemenceau y saluda á n' en Cassaignac; puja al tranvia, baixa desseguida, s' atura davant de tots los apardors, compra cinch diaris, una nina, una lliura de caramellos y un pot de pomada pels cabells, tira la carta al corréu, y tot tornantsen á casa, se deixa caure per l' oficina de telégrafos, entregant un telegrama urgent que envia á Madrit:

«En aquest moment me disposo pera anar al tren. Sobre tot l' ovació de que dono detalls per carta. No olvidar-se dels carretons.»

—Bueno,—diu don Segimon, dirigintse precipitadament á la despensa,—ja ho tinc tot preparat, ara puch sortir quan vulgui: la entrada triunfal es segura.

Xup, xup, xup... Lo tren dona las primeras estrabadas, esbufegant penosament com si li pesés portar un home tant lleuger. En lo moment en que la locomotora surt de la estació, lo senyor Moret treu lo cap per la finestra del seu departament del reservat de senyores.

—Vès depressa, noy,—diu dirigintse al maquinista,—que á Madrit m' esperan com candeletas.

Lo maquinista no 'l sent, per fortuna, y 'l tren, ab lo seu xup xup, se deixa anar rellicant per demunt dels rails, xiulant ab tot l' espíguet de que es capás.

En Moret ni menos ho somia; pero el tren xiula més per ell que per ningú.

Ja som á Madrit: lo tren entra en la estació y 'l cor del bon Meret palpitá ab la cándida alegria del nen qu' estrena unas botinas novas.

Tot lo voltant està plé de gent que crida y gossos que lladran.

—¡Oh!—diu en veu baixa.—¡Com m' esperan los mèus bons amichs!

Y sortint precipitadament del vagó s' adelanta y crida:

—¡Viva la República!

Tots los presents se 'l miran com si arribés de Sant Boy.

—¡Y ara!—exclama l' Aguilera—¡qué diable crida? ¡viva la República?

—Si; y donchs ¿no som republicans?

—No senyor, borrango: ¡vaya unas distraccions!

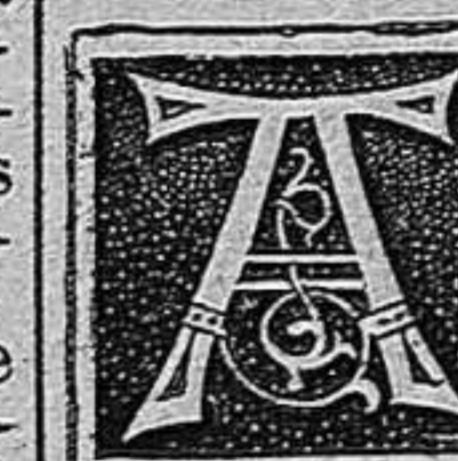
—¡Caramba! Jara hi caych! Tè rahò que som fusinistas... res, no 'n fassi cas, es la mateixa emoció de l' arribada... ¡Pero ara que me 'n adono!—exclama mirant al rededor,—¿per qué han fet tants preparatius? ¿qué no saben que jo no soch amich d' aparatos y tonterias?

Los que 'l voltan s' aguantan lo riure y la comitiva s' posa en marxa.

Aquell mateix vespre, després d' haverse ofert spontàneament á n' en Sagasta, en Moret se passeja sol y melancòlic per un carrer de Madrit, buscant lo número de la casa de 'n Nocedal.

—Vull parlarhi aquest vespre mateix,—murmura examinant las portalades y 'ls números de la paret;—es una vergonya qu' encara jo may haja sigut carlista. A veure si 'ns entendré.

FANTÁSTICH.

pesar del conflicte ab Alemania, en Romero Robledo ab tot y ser avants un tipo tant bellugadis, s' está avuy á pendre la fresca y sense dir paraula en una de las provincias del Nort.

¡Qu' es cas de anar á Madrit! A Madrit hi ha hagut lo cólera y 'ls que per fugirne van ferho á galop, per tornarhi hi van al pas y á cada punt reposan.

Asseguran altres que no anirà á Madrit fins que s' obrin las Còrts, y que mentres tant, com que allá dalt fa fret, se dirigirà á la sèva hisenda de Romeral.

Pero com que á la província de Málaga hi ha cólera també, no es probable que siga prou arruixat fins al extrem de anarhi.

En Romero Robledo passa per serho tot menos cas. «Y no obstant, diu un periódich, tal poden venir las cosas, que acabi perque d' ell ningú 'n fassa cas.

La redacció del *Progreso* ha sigut sitiada per la policia.

De allá no surt un sol exemplar siga ó no siga denunciat. Avants de que 'l fiscal haja tingut temps de veure'l, avants de que 's compleixi lo que diu la lley, això es, que un periódich no 's considera publicat fins que se 'n hajan repartit sis exemplars al menos, á *El Progreso* 'l tractan sistemàticament com si per cada número hagués de anar á presiri.

Aquest escàndol no s' havia vist may á Espanya. Ni á la terra dels Zulus.

Datos:

Napoleon III rebia 2,853'38 franchs cada hora, ó sigran 68,500 cada dia. En divuit anys que va governar cobrá ell sol 450 milions de franchs, sense las gangas. Junct ab la sèva familia va cobrarne 1,170 milions.

Las guerres del imperi van costar: la de Crimea 95,600 homes morts y 1,600 milions de franchs; la de Italia, 11,763 homes morts y 621 milions de franchs; la de Méjich, China, Conchinghina y Siria, 65,000 homes morts y 900 milions de franchs; la franco-alemana 200,000 homes morts, 13 mil milions de franchs y dues províncies, Alsacia y Lorena.

Baix la monarquia de Lluís Felip may hi hagué un pressupuesto equilibrat: durant l' imperi hi hagué sempre deficit, menys un any, lo 58 que 'l superab signé de 12 milions; en canvi 'l deficit de 1856 havia pujat á 181 milions. En quant á la República ha saldat sempre 'ls seus pressupuestos ab *superàbit*; lo del any 78, lo més petit signé de 62 milions; lo del any 81, 'l més gros, pujá á 109 milions.

A las caixas de ahorros á l' any 69 hi havia 711 milions, y á l' any 84 hi havia 1,816 milions. A l' any 68 lo banch de França feya operacions per 7,650 milions; l' any passat va ferne per més de 13 mil milions; al any 69 van circular pels carrils 171 milions de passatgers, y al any 83 van circularne 207 milions; al any 69 lo moviment de barcos mercants representava 6 milions de toneladas y al any 83 més de 18 milions.

La República es poch amant de declamacions y de paraules. Als atachs dels seus enemichs respon ab aquests datus, y qui haja fet més qu' ella que li tiri la primera pedra.

Los monárquichs se mostren molt satisfets del resultat de las eleccions á França.

No hi ha que alegrarse massa aviat, perque de las riallas venen sempre las plorallás.

«Volen fer una prova 'ls monárquichs espanyols?

Dónguinos lo sufragi universal, assegúrrinns la legalitat de las eleccions y á veure qui riurá més, ells per lo que ha succehit á França, ó nosaltres per lo que succehirá aquí á Espanya.

Un avis á tots los escriptors catalans y especialment á aquells que son tant amables que acostuman favorirnos ab los seus escrits.

Aquest any, lo mateix que 'ls anteriors, LA CAMPANA DE GRACIA publicarà 'l correspondent almanach; pero ab una diferencia. Aixis com casi sempre sortia á fi d' any, are veurá la llum á mitj novembre.

Aixó vol dir que quedan invitats per si 's dignan enviarlos algun treball politich ó literari; pero sempre satirich ó festiu. L' únic que se 'ls recomana es que si per cas lo remetin avants del dia 20 del corrent octubre.

Y..... gracies anticipadas.

Pòsinse las mans á la cintura, en jarras com diuhens los castellans; lo barret de gayrell, un xavo á cada pols (los únichs diners que té tot bon espanyol) y escupint per l' ullal, exclamín:

—Olé! Viva la gracia!

—Pero ¿y tot aixó á motiu de qué? preguntarán vostés.

—Ay, ay, ¡donchs que no ho saben! Escóltin, homes, escóltin.

***

Desde primer d' Octubre funciona á Sevilla una escola de toreig á càrrec de 'n Manuel Carmona (a) *El Panadero*.

¡Tauromaqia y panadero! ¿No veuhens? Ja torném á ser als bons temps de *Pan y Toros*.

Y vosté, Sr. Pidal, per la sèva part, no s' olvidi de completar l' ilustració d' Espanya.

Vaja publicant decrets contra l' ensenyansa, que aquí lo que 's necessita son moltes novenas y moltes banyas.

Desde que va iniciarse la qüestió ab Alemania fins avuy dia de la fetxa, passan de 200 las denuncias que han sufert los periódichs de Madrid, y passan de un centenar las que han sufert los de provincias.

Jo ja ho veig, com que al Biclo de Borge, á n' en Melgares, y á tants altres bandolers no hi ha medi de agafarlos, lo govern procura que 'ls tribunals s' entretenguin ab una cosa ó altra.

No caldria mes sinó que guanyessin lo sou sense fer res.

CARTAS DE FORA.—Lo rector del Esquirol està enfusmat desde que sab van CAMPANAS al poble. «Als qui la tingan, encare que vingan á confessar no 'ls absòdré. LA CAMPANA ajuda á veni 'l cólera.» Y després afegeix: «La setmana entrant farem pregàries: aixis mirarem de mudá 'l govern que no haguém de pagar tants pagos.» Aquí tenen una pintura de un rector silvestre. No poden dirse més bestiesas ab menos paraules.

Lo rector de Mollet lo dia de la festa major tractava de fer una professió, ho tenia tot preparat, y al anar á sortir va veure que no hi havia ningú, va entornar-se 'n á la iglesia. —Item més: com que per assistir á un enterro fa pagar 10 rals per adelantat, va succehir que un difunt, estava á punt de ser conduït al cementiri, reunit lo dol etc. y 'l rector no compareixia. A la nit van durli 'ls deu rals y l' endemà va verificar-se l' enterro. Lo rector de Mollet pot rectificar las obras de misericordia. «Enterar los morts, s' haurá de dir, mèdiament 10 rals anticipats.»

Lo rector de Santa Maria de Palautordera després de vendre escapularis á 4, 5 y 6 quartos cada un, volia que las *Hicas de Maria* se 'ls posessen á la mateixa iglesia, «sense lo qual, deya, 'ls escapularis no tindran cap merit.» Posarse 'ls escapularis á la iglesia! ¿Qué 'ls sembla? Perque per posar-se 'ls se havian de des-

cordar lo jipó y etc., etc. Y diguin despès que no hi ha rectors espanyolats.

Al mateix poble hi ha un arcalde que per cert havia anat ab los carlins, qual arcalde aquest dia va presentar-se al café cridant com un boix per manifestar als aficionats al teatro que no s' atrevissen á executar la funció que tenian projectada. Lo mateix arcalde fa retirar á las deu del vespre y ha publicat un bando amenant amb una multa de una à cinch pessetas als que blasfemin, fassan un mal gesto ó dirigeixin *malas mardades*. Si s' haurá figurat aquest arcalde que ocupa 'l trono Carlos VII y que estén en plena inquisició!

À DEU.

¡Oh Déu, Déu totpoderós!
amo y rey de cel y terra,
tú què ab ton dit misteriós
nos mantens sempre amorós
entre la pau y la guerra,
tú que fas las tempestats,
y 'ns alegras y 'ns contristas;
tú que has creat gossos, gats,
micos, cotorras, barats,
lllops, burros y canovistas;
tú que, en fi, fas, prens y deixas,
assentat damunt del sol,
obra las célicas reixas
y dóna pas á las queixas
que t' envia un espanyol.

Fixa un moment la mirada
sobre aquest pobre país,
governat per la llopada
del malaguenyo, en Quesada
y altres *pácarus* així.

Contempla aquesta existència
y aquest desgavell fantàstich,
y, calculantho ab prudència,
digas despès si en conciència
no n' hi ha per morir de fàstich.

De fixo que desde 'l dia
que vares fè aquesta terra,
no has mirat més com vivia,
ni has indagat si seguia
per la dreta ó per la esquerra.

Sols així 's pot explicar
lo que avuy plora 'l cor mèu;
per xo aquí tot va com va:
perque aquest país està
deixat de la mà de Déu.

No pots formar-te una idea
de las penas que passèm,
manats per la patulea
canovista-carca-nea
que sobre 'l cap aguantém.

Lo que avuy estém passant
no 's pot dir ni 's pot escriure;
la vida 's gasta xisclant,
veyent desgracias, pagant
y atipantnos sols de riure.

A cada punt, tot plegat,
nos estoban las costellas;
lo treball està enfonçat,
lo vi casi bè privat
y 'l pa... á dalt de las estrelles.

En dotze mesos contats
hem tingut sublevacions,
terremots, atentats,
còlera, miseria, ayguats,
disputas ab cinc nacions.

Y per fer més colossal
aquesta sanfayna extranya,
hem tingut á n' en Pidal,
especie de gra mortal
que li ha sortit á l' Espanya.

Ja es hora, pues, de que tú,
agafant la tèva tralla,
sense escoltar-te á ningú,
fassis una mica 'l bú
á tota aquesta canalla.

Estém tant tips de patí,
l' alé que 'ns queda es tant bréu,
que suposant-y es molt di,—
que hi hagi remey, aquí
no més li pot posar Déu.

Pero això ha de ser depressa,
sense perdre ni un instant,
perque quan la cosa apressa,
per un punt la copa vèssa
y tot se 'n va al botavant.

Si no mous ab decisió
ta mà ferrenya y divina,
d' aquesta trista nació
quan menos ho pensis, no
se 'n canta gall ni gallina.

C. GUMÀ.

os conservadors van cedir á n' en Bismarck una part de l' isla de Fernando Poo porque 'ls alemanys poguessen estableixi un depòsit de carbó.

Y are pel mateix motiu li cedeixen una part de las Carolinas.

Espanya pot exclamar: — Ay, ay, ay! Ab tant carbó, ¡quin porvenir més negre se m' espera!

«Anant seguit així, diu un periódich, Espanya arribarà á ser la carbonera de Alemanya.»

¡Y tal carbonera!

Una gran carbonera que no li faltarà rés, ni 'ls escarabats corresponents.

D' aquests se'n cuidarà en Pidal y Mon.

Alguns periódichs de Madrid van tenir l' ocurrencia de commemorar la revolució de Setembre exhumant pàrrafos de discursos pronunciats pèl Mónstruo, antes y despès de aquella.

Aquí 'n va un que 'm sembla molt cayo.

«Serà veritat, per ventura, com Platon digué ab tristesa un dia, que 'ls reys estan destinats perpetuament á fer lleys contra 'ls pobles y 'ls pobles perpetuament destinats á fer lleys contra 'ls reys.»

Per lo vist, en Cánovas, avants era aficionat á Platon. Avuy, en canvi, es aficionat al *Plat.*

«La Revolució 's menja als seus propis fills» han dit los conservadors ocupantse de la de Setembre.

No es exacte.

Aquí tenen als Romeros Robledos, als Elduayens, als Villaverdes y à tants altres, fills tots de la Revolució, á qui la Revolució no va pas menjarsels.

Al contrari: los fills van menjarse á la mare.

Pero com que la dijestsio es bastant difícil, un dia ó altre l' haurán de treure.

A propòsit de la visita de 'n Sagasta á palacio, de que ja tenen coneixement los lectors de la CAMPANA, diu un periódich ministerial:

—Està vist: los sagastins estan destinats á emportar-se'n un mico cada vuit dies.

Lo secret del búlgaro:

—¿Quién es el mico?

Estadística històrica.

En un periodo de 62 anys ó siga desde 1809 á 1871, dinou reys han sigut llansats del trono.

De aquests datus resulta que la revolució ha devorat un rey cada tres anys y mitj.

Ecos cómichs de las eleccions francesas:

Un candidat fa un discurs molt llarg y molt difús davant de una reunió d' electors, y diu entre altres coses:

—Jo, senyors, me proposo reformar tots los abusos.

Un elector empipat de sentirlo, l' interromp, dihen:

—Donchs, alsa, comensi per reformar l' abús de la paraula.»

Entre electors: *

—¿A qui votarà vosté Mr. Paulet?

—Jo no voto, m' abstinch.

—Home es estrany... En aquest temps es necessari declarar-se en un sentit ó altre.

—No, no: jo may he cridat *viva* ningú.

Un altre elector:

—¿Qué may ha cridat *viva* ningú? Aquest home deu ser metje.

A n' en Sagasta han tingut de ferli una operació á la boca.

En vista de lo qual, diuhens los conservadors:

—De pujar ¿qué 'n treuria? ¡No veuhens que tam-poch podria menjari?

Qualsevol de vostés, estimats lectors, posseheix una casa. Es una suposició.

Dochs bè un dia jo vinch, ab un garrot á las mans y un revolver carregat á la faixa, y 'ls dich:

—Senyor mèu, vinch á participarli que desde are aquesta casa que vosté s' ha creut qu' era sèva es mèva.

—Cóm s' enten! dirian vostés. Aquesta casa jo l' hi comprada... aquesta casa 'm costa 'ls mèus quartos... Aquesta casa...

—Prou. Menos paraules. Tant si l' ha comprada, com si li costa 'ls seu quartos, desde are aquesta casa es mèva, y si vol sostenir lo contrari digui una paraula més y l' hi parteixo 'l cap de una garrotada.

Inútil dir, que per parlar així ja estich ben segar que tinch tres vegadas més de forsa que vostés.

Jo 'm quedo á la casa y vostés no se 'n van.

Un dia 'm canso y dich:

—Bè, mestre, y donchs qu' hem de fer?

—¿Qué vol que fém!... Potser jo no tinch rahò, ni vosté tampoch. ¡No seria bò que ho consultessim ab algún vehí! Precisament aquí al costat viu un capellà qu' es un sant varò. Enterérmelo de tot y qu' ell resolgui.

Bueno, responch jo, no hi tinch cap inconvenient; pero dech advertirli una cosa, y es que si aquest capellà 'm nega la rahò soch capás de badarli la clepsa. ¡Y que no ha de valerli la teula, ni 'l solideol 'go té entés?

Qualsevol de vostés, que sentis un llenguatge per l'estil, se quedaria ab lo cap baix y sense saber que fer.

Pero per fi un dia trobariam un medi d' avinensa.
—Jo vull la botiga, diria jo
—Home, precisament la botiga... ja véu que la botiga...
—Nada, necessito la botiga, per posarhi una carboneria.
—Bueno, está bù: quedis ab la botiga.
—Ah! y tenint la botiga, necessito l' primer pis.
—Que vol que li diga jo, pobre de mí... Quedis ab lo primer pis. Pero i yo ahont me 'n vaig?
—Vosté á las golfas. Y encare jo vull tenir lo dret d' entrarhi y sortirne sempre que 'm donga la gana.
—Està bù; pero qui pagará la contribució de la casa?
—Ay, ay, això no 's pregunta, vosté
—I 'ls remiendos que s' hajan de fer?
—Vosté. Vosté serà amo de la casa; pero jo tindré la clau y usaré d' ella.
—Escolti, i y si algún dia li pega la rauxa de pendrem las golfas, ahont me fico?
—A la teulada... s' hi fa un colomar y s' entreté fent volar coloms... Perque, ja ho sab, per res del mon vull que vosté 's desposseheixi... Ah! me 'n descuidava: la contribució de la carboneria, si algú la demana, també ha de corre á carrech de vosté.
—Pero home quedis' ho tot de una vegada, y deixim viure á mi lliure de mals-de-cap.

Inútil observar que això, de aquest mateix modo es com se presenta are la qüestió de las Carolinas.
Las Carolinas serán nostras; los beneficis de las Carolinas serán per en Bismarck.

Per l' Alemania la carn; per nosaltres los ossos.

S' ha presentat á las vinyas de Fransa una nova malaltia, anomenada *la podridura negra*.
Podridura negra... Filoxera!... Mildiu!
Si al menos los conservadors se tornessin ceps!
Pero en la vinya del pressupuesto no hi ha mès plagues que 'ls que l' explotan.

Are que 's tracta de costear per suscripció nacional un barco que 's titulará *Patria*, desitjo proposar una cosa.

Que 's coloqui lo busto de 'n Cánovas com á mascaron de proa.

Es ja per lo únic que serveix lo mónstruo.

Influencias del neo-catolicisme.
Saben en quins districtes d' aquesta ciutat s' ha desenvolupat en mès escala 'l cólera?
En los del Institut y la Universitat.
Institut y Universitat! No hi veuen la mà de 'n Pidal en aquest negoci?
—Per qué?

—Es molt senzill! No recordan la tirria que aquest home té a la instrucció? I donchs!

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO.

1. XARADA.—Bar-ce-lo-ni-na.
2. MUDANSA.—Mot-Dot-Got-Pot-Sot-Bot-Llot.
3. TRENC-A-CLOSCAS.—Lo collaret de perlas.
4. ROMBO.—

M	A	R
M	A	R
C	A	R
R	I	D
R	I	E
A	R	E
S	A	S

5. GEROGLIFIC.—Qui deu té deutes.

Han endavinat totes las solucions los ciutadans Vitoria social, Un Pepet Ché, Xich del Lluhent de la Seu y Quel Zenitram; n' han endavinadas 4, Noy de la Dida, Un de la vall d' Aran, Bigotis d' esparr, Carlos Chapa, Perseguit per los microbis, Mitj Cunill, J. Staramsa, J. Ramón Torra-bous, Pepet d' Esplugas, J. Brú y J. Moret; 3, Jose M. Bernis; 2, Un Ferranista, A. Boix Zorrillista y Arelliguia y Aguilera, y 1 més, N. Adal.

XARADA.

Per hu-dos bonica
aneu á Total,
hi ha una platxa rica
y un bon hu com cal.
Un hu-dos-tres-prima
quart dona un quart-tres
á sa novia Quima,
que per cert, guapa es.

J. STARAMSA.

MUDANSA.
Me deya ahí 'l manescal
qu' estan bù 'ls de ca 'n Tarrassa:
diu qu' ella vén tot á plassa
y qu' ell guanya bon total.

J. STARAMSA.

ENDAVINALLA.
Per mès alt que siga jo,
si visch, luego 'm torno xich:
dels capellans, soch amich
per quan entr' ells sempre só.
Sois en un fil tinch ma vida
y des que visch fins que 'm moro,
no tinch ulls y sempre ploro...
Vaja... acertau desseguida.

ORELLUT DEL BRUGU.

ROMBO.

Primera ratlla vertical y horisontal: consonant.—Segona: órgano de molts animals.—Tercera: vegetal.—Quarta: població andalusa.—Quinta: medi d' experiment.—Sexta: nom de dona.—Séptima: vocal.

TARA QUINFU.

X
Pa
III
L
Am
III
K

AREDNABAL.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

Ciutadans Arelliguia y Aguilera, 29 de Setembre, Dos anti-monàrquics, Vanguardia, E. M., Un Ferranista, Ll. Mir Cabalet, Una carta, J. Ramon Torna-bous, Perseguit pels microbis, Carlos Chapa, Bigotis d' esparr, y Un Ratot: *Lo que 'ns envian aquesta setmana no fa per casa*.

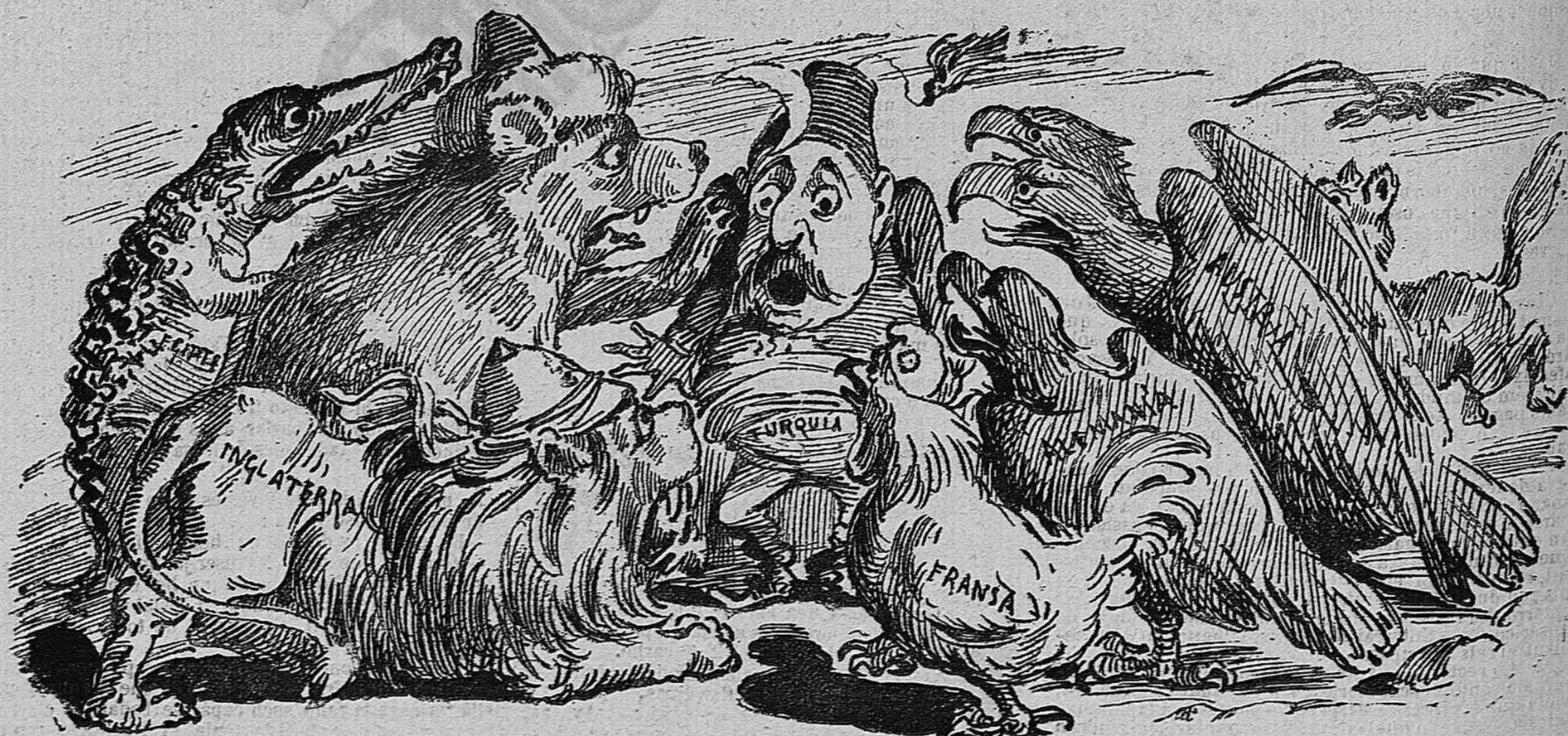
Ciutadans Vilaret de E. de Ll., A. Boix Zorrillista, J. M. Bernis, J. Moret, J. Bru, Pepet d' Esplugas, J. Staramsa, Mitj Cunill, Quel Zenitram, R. Gepich de Reus, Riego, Betas y Fils, Quinqué, La Sayesse, Benvingut Curriolas, Dos Gaxets, Un Fumigat, J. Abril, Un microbi mort, L. C. y Pujol, Oblasog, J. S. y P., Un truan, Un Cain, Dos còmichs de la B., Un Guindilla, J. Gomis y Antonino: *Publicarem alguna cosa de lo que 'ns envian*.

Ciutadans J. P. y B. V. *San Celoni*: Es tant grave la denuncia que mes propia que pera ser publicada en un periódich, ho es per ser denunciada als getés de aquells funcionaris que faltan tant descaradament al seu deber. Fassintho això y 'n treurán més partit.—Elecxeiar Consa: De publicar poesias no 'n tem pagar res; al revés, si estan bù, ho agrahim. Lo que 'ns diu no recordém haberlo rebut.—Pepet de Arbucias: Las poesias son inadmisibles: en l' article hi ha poch brillo.—Noy de Ociata: De lo que 'ns envia avuy no podém aprofitar res, y fasas carrech de que nosaltres no tenim prevencions contra ningú.—Tutilimundi: La poesia està ben versificada; pero es manseya.—Perico Matañase: Envihi lo que vulga: també a «L' Espuella» pot ferse política.—Cristófol Crispí: Aprofitarem un epígrama: la poesia té escasa novetat.—Aví Peras: En la poesia de vosté no hi ha rima.—F. de P. M. Mosbefat: Si enteném lo que vol dir que 'ns penjin.—A. M. Benisant: La carta anterior s' ha extraviat, tornila a repetir y dispensi.—J. A. y B.: La poesia que 'ns remet avuy no està de bon tres a l' altura de l' anterior.—J. Aleix: Vosté fa molt millor la prosa que 'ls versos.—Llam Brochs: Mirarém de complairel.—J. Planas: Aquesta setmana està bù.—Barrina, (Granollers) y J. V. (Esquirol): Quedan complascuts.

LOPEZ, Editor.—Rambla del Mít, 20.

Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatre, 21 y 22.

LA QUESTIÓ DE TURQUÍA.

De aquí poch temps lo tres mes gros que 'n quedará serà la borla del casquet.